

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vlrichi Hvtteni Eqvitis Germani Opera Poetica

Hutten, Ulrich von

[Frankfurt am Main], 1538

VD16 H 6395

In Lavdem Reverendissimi Alberti Archepiscopi Moguntini, Vlrichi de Hut.
Eq. Ger. Panegyricus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13027

CAPNIONIS.

quodam fit Christianæ religionis fato, cui uos obsecrata luce, pudēdas inuexistis tenebras, quibus nos expulsi ac effugati, Christianum dijs atq; hominibus plaudentibus illustrabimus orbem. Renatus est Hieronymus. Nouum Testamentum lucem induit. Multa ex Hebræo, multa ex Græcis eruuntur. Ardet opus. Interea uos quid agitis, cur quis Theologos uos uocet? Nempe hoc, ut agentem hæc Capnionem, literis ac temporum nostrorum gloriæ adimatis. Proinde laqueum sumite. Multorum ore uobis canitur, quorū non idcirco sum ego optimus, quia primus, sed idcirco primus, quia minimè patiens moræ. Vos igitur moneo coniurati, adeste, incumbite, ruptus carcer est, iacta alea, regredi non licet, obscuris uiris laqueū præbui, nos uicissim herbam sumemus.

IN LAUDEM REVERENDISSIMI ALBERTI ARCHEPISCOPI Moguntini, Vlrichi de Hut. Eq. Ger. Panegyricus.

AD CLARISSIMUM EQVITEM EX Heluolsum de Lapide Sueuum, Magistrum Curie, et ciuitatis Moguntinæ Præfectum, Vlrichi de Hutten Eq. Ger. in Panegyricum sequentem præfatio.

N

PRAEFATIO.

NE me cunctatorem uoces diutius, neue pro-
missorum putes immemorem, Eyteluoise or-
natissime, exhibeo Panegyricum in exceptione Mo-
guntinam illustris. Principis, ac Archiepiscopi Al-
berti, scriptum a me his diebus, imò effusum. Scis .n.
quantillo temporis spatio, qua fortuna, quo rerum me-
arum statu compositum libellum in lucem aedam. Et
ut scis, ita non potes ignorare, in quod me discrimen
famae egeris. Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμεν ἐπὶ χθονὶ φῶ-
λ' ἀνθρώπων. Quòd si quid unquam negare tibi po-
tuissem, hoc negassem profecto. Et si per te licuisset,
quanta me diu boni infamia liberassem? Neq; uero tã
stultus sum, ut mihi exemplar Albini cuiusdam, apud
lectores precipitate editionis ueniam deprecet, quã
admodum ille arroganter tractate græcitat. Abeat,
exeant, & iudicio suo pereant infaceti ioci, inargute
nugæ, inamœna & inepta poemata. Malo, dum tibi
obsequar, errasse deprehendi, quàm non obsecutus in-
gratitudinis uitio notari. Debetur hoc pulcherrimis
tuis in me meritis, debetur absolutissimis Alberti uir-
tutibus, tanto omnium per Germaniam principum op-
timi maximiq; quanto ego sum omnium ibidem poë-
tarum pessimus. Quòd si erratum a me est, hoc pri-
mum consolabitur, quod non potest non multos in cõ-
similem errorem adducere Alberti bonitas. Ως ὁ δ' ε-
πᾶσι φίλος ἢ τιμίος ἐστί. Deinde quòd te moni-
tore aedidi, cuius amor ac reuerentia apud uniuersos
politioris literaturæ assertores tanci sunt, ut uel gra-
uiores

PRAEFATIO,

iuori delicto ueniam ac gratiam pepererint. Modò
 in hoc principe ita sunt omnia summa, ut nō opus sit
 legentium fidem prece aut precio captare, nec ego un-
 quam dixerō hoc, quod ille scriptum reliquit, locutiū
 se de Cyro, non quod talis fuerit, sed quod talis esse de-
 buerit. Adulandi uero studium adeo semper à mori-
 bus meis absuit, ut nihil unquam remotius. Ad quod tu
 scis, & annos iā plus quinq; diuersa mea fortuna ex-
 pertus es. Quid igitur hæc ædi oportuit? an ut hunc
 quem laudo, ad uirtutem capeffendam inuitarem? ni-
 mine uero, sed ut ingenia æqualium ad scribendū ex-
 citarem, & excitabo sanè, nam quotusquisq; erit, quē
 uis his non iuuabit statim scribere meliora? Et sunt
 fortasse, qui poterunt, multi, me autem sic uinci nō
 pigebit. Porro Albertus non est is, cui dici conue-
 niat illud, quod huic Homericō dicitur: Οὐ χρεὶν ἄνε
 νύχιον εὐδ' εἰ Βουλκφόρον ἀνδ' ἔρα Ω λαοί τ' ἐ-
 π' αἰτεράφαται κ' ἰόσσα μεμύλε. Ipse ex semet
 talis est, qualis esse debet, & quales esse, paucis adhuc
 contigit. Adeo omnes sunt in illo naturæ dotes ex-
 imiæ, ornamenta fortunæ cumulatifima. Sed ut sit Pá-
 negyrico locus, non dicā de illo plura, ad te reuertar
 Eytelulfe, quem ego reor non sine magna deorū im-
 mortaliū benignitate coniunctū huic principi, ὡς ἀεὶ
 εἰ τὸν ὁμοῖον ἀρεῖ θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. Possum sup-
 plicare dijs hoc de te, quæ ille de suo Nestore. Utinā tui
 similes multos haberet Germania, iam. n. barbari esse
 desineremus, nec nostri nos puderet, dicam. n. inuiti.

P R A E F A T I O .

Et tamen dicere iubet meus dolor, multorum detri-
 mentum. Vides qui in nostrum ordinem pessimi mo-
 res inuasent, ut qui hos contemplatus fuerit, rectius
 Centauros, quam equites Germanos dixerit, quisquis
 enim nunc studia literarum bonæ indolis adolescens
 sequitur, cum illi statim tanquam exortem omnis di-
 gnitatis, ab imaginibus maiorum suorum degenerem,
 ac sui dissimilem, despiciatui habent, eum rident, eum
 subsannant, ei medium digitum ostendunt, quo factum
 est, ut iam multi, qui procul dubio clarissimi eiusuri
 erant, retrò pedem contulerint, ac uulgari opinioni
 adhaerent. Possem nominare aliquos, et tu uidisti
 innumerabiles. Illos uero Centauros quotidie audi-
 mus nobis obstrepentes, et ut sunt ἄγριοι ἀγροῦ
 καὶ ἐπιεργατοὶ ποταμῶν, se solos putant, in quos
 reponi debeat omnis patriæ spes ac fiducia, per se ue-
 nos omnia domi forisque gerenda esse autumant, se so-
 los nobiles existimant, cœci medijsfidius obtusi, et
 Cimmerijs tenebris hebetiores. A quorum moribus tu
 intelligis, quantum abhorreat meus gentilis Frobinus
 Huttenus, nam cum literas ignoret, ea quæ multi iniu-
 ria à studijs olim distractus, ita tamen de literis ac lite-
 ratis omnibus tenet ac loquitur, ut in studijs literarijs
 soaluissè credas. Ea est erga omnes humanitate, ea in
 iuuando me benignitate ac munificentia perspectus
 est: et quando non uidisti hunc ingeniosum, quo-
 ties in mearum calamitatum historiam aliquam inci-
 dit: Quando non reprehendit illorum stultitiam ac fo-
 pera

PRAEFATIO.

exiit, es enim exemplum multis, & iam ita me animasti, ut nondum poeniteat eorum laborum, quos annis iam decem turbulētissimis fortunae tempestatibus, per Germaniam simul ac Italiam, amore literarum exhausi, & parebo posthac libenter tuis monitis, meo etiam periculo. Quorsum enim non concedam ei, qui sic de me, sic de bonis omnibus meritus est? Sed ut meum de Panegyrico consilium planè intelligas, nihil unquam cupidius scripsi, nihil ardentiore zelo composui: uerum ab ædendi proposito absterrebant multa, metus in primis, ne non satisfactum tanti hominis, inò tanti numinis uirtutibus uideretur, ingenij mei paruitate, deinde aliorum periculum, quos sepe uidi, cum famæ ac gloriæ studerent, in contemptum & infamiam deductos. Age uero lege nunc Panegyricum istum, quem toties nomino, dolendum uere cundie meæ spoliū, et eo animo lege, quo scriptus à me est, non quo æditus, ac boni consule.

IN EXCEPTIONEM

MOGUNTINAM REVERENDISSI-
mi in Christo patris, illustrissimi Principis ac Domi-
ni, Domini Alberti, Moguntinensis, & Magdebur-
gēsis Ecclesiarū Archiepiscopi, Sacri Ro. imperij Ar-
chi-cancellarij, Principis electoris, Primatis per Ger-
maniam, Halberstadiensis administratoris, Marchio-
nis Brandenburgensis, Steтинен-sis, Pomeraniæ,

Cassubiorum, Sclauorumq; Ducis, Bur-
grauij Noriburgensis, et Rhuigæ

Principis, Panegyricus

Vlrichi de Hulten

Eq. Ger.

HAnc pompā et plausus festis clamoribus istos
Vimq; triumphantis populi, letosq; paratus
Ostensosq; tibi Princeps Alberte fauores,
Non ab re ferimus, nanq; ut te exciuit ab illa
Inuitum patria plenis Moguntia uotis,
Huc pacem, huc requiem secura excire putauit,
Venisti cupidis, & tanquam hinc omnia starent,
Fixa in te trepidæ fuit expectatio plebi.
Tunc quoq; cum uoto patrum inducente uocantur,
Nostra capeissentem, & migrantem à sede paterna
Roma moraretur, mœsta timor anxius urbe
Destituit mentes, animosque abiecit, & intra
Spemq; metumq; fuit dubij sententia uulgi,
Seu tibi summa duci rerum commissa fuisset,

N 6

PANEGYRICVS.

Consultum his terris, seu se importuna dedisset,
 In medium ratio, trepidandum hōrrore supremo,
 In te spes cupidis, in te fiducia solo
 Omnibus alta stetit, posita est, ex teq; pependit
 Ciuitibus una salus, ut si tu hęc munera nolles,
 Oblatumq; tibi dedignareris honorem,
 Essent tristitię plena omnia, plena timoris,
 Quos quoniam euentus melior fortuna redegit
 Lucundam in faciem, tulimusq; optata fauentes,
 Reddita corda sibi, percussaq; pectora tandem
 In uultus rediere suos, leta omnia pulso,
 Omnia fida metu gaudent, quia male pericli
 Te sine nulla fuit gaudendi occasio, tantumq;
 Huc tecum inuehitur lucis, quantum omnibus aufere
 Hic tuus aduentus nebula, et caliginis atrę.
 Longa mora est, quę te tenuit, fastidia longa
 Dum uenias, aluere tuos, succumbere postquam
 Visus es his momentis, non es procedere uisus,
 Et capere oblatum, fortunaq; obuius uti,
 Pręsentiq; frui. Fessi expectauimus omnes,
 Quod te adigat tempus, sæpe intra spemq; timoręq;
 Ambigui stetimus, ne quam non prospera causam
 Sors ferat in medium, teq; hinc omnino reuellat.
 Sic sperat, metuitq; simul iam filia coniunx
 Desponsata uiro, nam quem semel hausit amorem,
 Cunctari uetat, illa egrę sua gaudia differt,
 Incusatq; moras, quęcunq; hymenęa morantur,
 Tempora longa uocat, ardet se iungere pacto.

AD EPISC. MOGVN.

Optatum cupit ire diem, noctemq; iugalem
 Anticipat uotis, ubi uenerit hora fruendi,
 Ut placitis satiata suis praesentia captet.
 Tum uero ratio omnis abest, ita in omnia precepta
 Fertur, et in cumulo dubitat, quae prima sequatur,
 Quae capiat, quibus insistat, data copia turbat,
 Et facit ambiguum, nos haud secus impetus urget,
 Destituit ratio, perditq; oblata facultas.
 Quid primum, quid praecipue fiat, liceatq;
 Quod quis in obsequium ruat, aut quae signa relinquat
 Letitiae insolitae, quo gratificetur honore,
 Iam certus, liberq; metu, optatisq; positus.
 Obuia turba tibi, portis se effundit apertis,
 Tendit in occursum populus, sunt ordine nullo,
 Letitia dirimente modum, iuuenesque, senesque,
 Ingeminatur Io, uacuas conscendit in auras
 Clamor, ab impulsis resonat clangoribus aether.
 Inuia facta uia est, qua tu te immitis, ademptum
 Est plateis nomen, quid si non ante uetasses,
 Haec fieri candore tuo? pudet auribus hoc, quod
 Virtutes meruere dari, uerum illa pudoris
 Munimenta tui, nos effecere uerendo
 Audere, et uetitos cupientius a dero plausus,
 Tanta mercebatur, quisquis feliciter olim
 Bellum exegisset, domitisque ex hostibus urbi
 Inuexisset opes peregre, spoliisque superbis
 Auxisset dominae nummosa araria Romae,
 Sive rebellantes armis superasset Iberos.

Exceptio
 Moguti.

P A N E G Y R I C V S

Siue leues Celtas, aut sub iuga Marte secundo
 Cantaber isset eques, pleno excipiente triumpho,
 Deceuerere patres tantis grata omnia gestis,
 Magna damus, nisi tu nolis maiora daturi,
 Iure pari, merito diuerso, non quasi belli
 Intuleris motus, Venetum uic retuderis hostem,
 Gratamur reduci, sed quod te principe belli
 Suspicio procul omnis abest, huc ocia tecum,
 Huc pacemq; trahis, tutissima tempora abactis
 Te ueniente malis subeunt, sperata solutis
 Vita redit, tranquilla quies te praesule iniuit,
 Spes sua cuiq; redit, tum si quis fleuerat ante,
 It dolor, itq; timor, cessant curaeq; metusque.
 Letitia certatur, eunt matresque uiriq;
 Vno hilares uoto praete, manibusque supinis
 Attollunt uultus, laeto et clamore salutant
 Te, patremq; uocant, saluuntq;, et carmina dicunt.
 Vocibus aura fremit, dulci quatiturq; boatu.
 Ornatae nituere domus, portaeq;, uiaeq;
 Congaudent dominis, speciosaq; pallia tectis
 Dependunt, quod Zeussis opus, quod pingat Apelles,
 Texat Achemenio locuplesquod Persia fuso,
 Quod struxisset Arachne, et quod discriminet unca
 Pallas acu, quod eat Phrygijs certare tapetis.
 Delicias oculis, ueterum argumenta laborum
 Parietibus murisque locant, haesere fenestris
 Intextis aulea notis, celebrata parentum
 Facta re uiscunt, magnaq; ex ordine pugnae

AD EPISC. MOGVN.

Præterea festi insuetis fulgoribus ignes
 Vrbe crepant, lucentq; faces, & lumine maius
 Excipitur lumen, stellisq; abeuntibus instant
 Solares radij, & Phœbeæ lampadis ignes
 Obscuraturi, si quos adiere minores,
 Igne suo minor est, quemcunq; ô maxime rerum
 Virtutes tetigere tuæ, tu lumine lumen
 Excipiendus ades, densq; armata iuuentus
 Stat diffusa globo, & turmæ panduntur equestres,
 Ostenditq; tibi, dederit quas patria vires.
 Quæq; sequantur opes, dic quis compelleret istum
 Vi populum, qui nunc sumptis tibi se obtulit armis?
 Quiq; ut tu regnes petit, extorquetq; precando?
 Heu quanta uii regnat amor, discedite fastu,
 Qui uultis captare fidem, petitisque timeri.
 Vndiq; tutus amor, nunquam irrequieta tyrannis
 Suspicione caret, odiisque obnoxia regnat.
 Cernis, ut est templis alius nitor? omnia cultu
 Festa nouo, quid tale rogo prior annus habebat?
 Omnia magna quidem, uerum ad te parua, tuoq;
 A qua minus decori, potes hos pulcherrime plausus,
 Tam trepidè amplecti? teq; his censere minorem?
 Digne omni pompa, solenni digne triumpho,
 Ingredere ô, lætusq; tuum conscende tribunal.
 Da leges, da iura uiris, assuesce uocari
 Spes miseris, tutela inopi, dant numina solis
 Principibus sapere ante diem, tu Pallade dextra
 Oblatis fructu, & regni subeuntis habenas

A ueracundia.

Arri

P A N E G Y R I C V S

Arripe, sublimiq; animo contende priores
 Effectis anteire tuos, magis iste, magisq;
 Publicus ardet amor, conceptaq; opinio de te,
 Agnoscis ne tuos, istum uincisq; pudorem,
 Omnia qui uincis, fortunatissime rerum?
 Nam quæ multorum fortunæ dona uidentur
 Sparsa locis, in te mixta, et collecta tuemur,
 Nomen, opes, formam, genus, ô te cuncta repente,
 Et pariter factum, namq; ut te in regna locarent,
 Exiguo spacio, et properato occumbere lato,
 Ante duos uoluerit dei, succedere præ te
 Non ueritos, hæc signa dabant, deposceret isti,
 Quem fortuna loco nosq; admonuere legendi
 Principis, huc quo fata uocent, si tertius esset
 Ausus in hoc solium uetito se mittere fato,
 Dijs equidem iratis reor, euentuq; sinistro
 Punitum errorem, nos læti amplectimur omen,
 Fortunamq; tuam studio sectamur ouantes,
 Ponite fortunæ reduci sua præmia ciues,
 Et templis ornate deam, sacroq; dicato,
 Multa reis uoti grata cadat hostia dextra
 Vestris ille animis multaq; cupidine nuper
 Expectatus adest, tam longo tempore pro quo
 Pallida turba fuit, sub cuius spesq; timorq;
 Constitit aduentu, cuius uestra omnia uosque
 Commisistis opi, præsto est, qualemq; ferèbant,
 Apparet, capiturq; oculis, gestitq; uideri.
 Spesq; omneis implere cupit, Nunc Moge superbi,

Nunc

Fortuna
Alberti.

AD EPISC. MOGVN

Nunc tu Rhene pater, longo post tempore tandem
 Optatis faciare tuis, et pone timorem.
 Oblatum est, quod tu multumq; diuq; petebas.
 Gausis transmittis aquis, atq; accipis alueo,
 Ut velles dominum, uideo te augustius undis
 Intumuisse tuis, et utraq; hilarescere ripa,
 Exultare uagum, letosq; inuoluere fluctus,
 Auditum resonare nemus, mugireq; nymphis
 Antra tuis, sonitumq; remissum e montibus imis
 Accipiunt ualles, reboat clangoribus aer.
 Multa repercussis modulatibus insonat Echo.
 Cuncta silent, studio insolitum mirata fragorem,
 Et plausu stupefacta tuo, scopulisq; resultant
 Gratantes numeri, et uoces te autore coactae.
 Mirantur Satyri, choreasque in litore ducunt,
 Numina ruris ouant, tu festo ornate paratu
 Inueheris, fluuiosq; uocas, qui collibus errant
 Teutonice, largasq; epulas regaliter auro
 Extruis in uitreo, sed quae conuiuia raris
 Motibus exequeris, non hoc citus abnuat Ister,
 Aequalis fraterq; tuus, primosq; petiuit
 Accubitus, quem deinde sedent popularia circum
 Flumina, in Euxinum quae cumq; hinc abstrahit aequor.
 Paruus Iler, curuusque Lycus, quiq; acribus instat
 Rheticus Inus aquis, Banarisque in montibus errans
 Largus Eser, Bemusq; Nabus, quiq; impete fertur
 Traua cito, cui se comitem uicini or Enus
 Adijcit, Igla celer, piscosus Thesia, flexus

Ad Rhee
 num.

Rheni co
 minium.

PANEGYRICVS

In diuersa Moras, sed nec gratissimus hospes
 Albis abest, sociosque uehit, te Multana primum
 Ægera te, Misnumq; Salam, neq; linquit Haucum,
 Hos præter conuiua, uenit Quadus Odera linquens
 Sarmaticos colles, cui uix de nomine cedens
 Fraternas dat Nyssus aquas, è fontibus iisdem
 Qui fluit, et tractu tot millia fertur eodem.
 Fœcundi uenit unda Sprea, uenit Istula nudans
 Terga Boryssorum, lato quiq; anæ Visurgis
 Vestiphalos humectat agros, Frisijq; rebellis
 Qui per iugera fertur Emas, Eburonicus astat
 Mosa tibi, plauditq; simul, gaudetq; uocari
 Ad commune epulum, quibus ipse domestica miscet
 Flumina, magnanimi qui scindit rura Sueui
 Neccaron, et toties uario qui errore moratur,
 Ipse suos cursus, replicato flumine Mogum,
 Arma uirum, indomitiq; rigantem iugera Franci.
 His tua Vesterichum coniungit mensa Mosellam,
 Quo non maiores alter tibi miscuit undas,
 Hæc quoq; finitimi ueniunt ad gaudia fluctus.
 Et Germanus adhuc Athesis, quanquã alpibus erret,
 Et ruat in Venetos, deserto Teutone, campos.
 Tot fluuij, fontesq; omnes, et stagna, lacusq;
 Conueniunt, tu te medium componis, et urges
 Conuiuas, miscetq; iocos, longoq; moraris.
 Affusos sermone deos: tam tristia si quis
 Pertulit, inuitas animum ad meliora iacentem,
 In Venetos Athesis, in Turcas palluit Ister.

AD EPISC. MOGVN

Tu promittis opem, & laceras deponere curas
 Corde iubes, mōstrasque ducem, spē rebus ademptis.
 Cui festum celebrare diem, cui gaudia proſit.
 Tum blandum moliris Io, clamantis ab ore
 Exceptum referunt omnes, resonantia plausu
 Atria contendunt, tibi gratificatur amico,
 Inq; uicem se turba ciet, quos inter honoret,
 Cui non lætitiæ, cui non te Rhene triumpho
 Indulgere iuuat, uos nunc concenibus æquis
 O proceres laudate ducem, cui talia fiunt.
 Plaudite cum uestro, curasq; amittite, Rheno.
 Et festum exercete diem, uotisq; fouete
 Hunc memores, nitidoq; igitur signate lapillo,
 Illum equidem nobis albo neuere sorores
 Vellere fatales, fortunatumq; uocarunt
 Egregij natale uiri, seructe frequenti
 Igne uiæ, sparsis luceſcant compita flammis,
 Lætitiã testata uirum, plebs omnis adoret
 Principis aduentum, summo excipiatq; fauore,
 Libera facta ducem, nullis non gaudia templis,
 Nulla non sint plena domo, plateisq; foroq;
 Vos Moguntino circundate uincula lato.
 Pax erit, in curuas gladios contundite falces,
 In uomerem, in duros galeas conflante ligones.
 Quis canet hos plausus? æqualiq; efferet ore
 Lætitiã populi, & tales te intrame paratus?
 Aut quæ posteritas credet, fictumq; negabit?
 Hæc erat illa fides, superum hæc promissa fuerunt,

Exhorta
 tio.

Pax restat
 rato.

Teis

PANEGYRICVS

Teutonice matri stygium iurata per annem
 Venturum, Alberti rediuuiam à stemmate prolem,
 Ptesidium patries & magnæ noua pignora laudis,
 Idq; ita uelle deos, nanq; ut senis ordine fati
 Flebilis emeritos abruperat Atropos annos,
 Incidit in laceros mater Germania luctus,
 Multa super conquesta uiro, corpusque tenebat
 Exanimum, complexa sinu, blandoq; fouebat
 Brachia circundans nexu, & miserabilis omnes
 Turbabat fletu populos, lachrymasq; ciebat.
 Pallida labra manu tangens, dumq; oscula figit,
 Ore cicatrices, obductaq; uulnera mento
 Cernit adhuc, dirisque patentia pectora rimis,
 Brachiaq; & multo sulcatam uerberere frontem,
 Et nusquam non signa sui, monimenta laborum.
 Tunc sic orsa loqui. Tu nunc fortissime tantas
 Perdideris pugnas? nec te tua splendida uirtus
 Abstulerit leto, decus immortale parentum,
 Immortale meum? fatoq; obnoxius ibis
 Contemptum in cinerem? manesque æterna silentes
 Nocte sua? uilesque inter misceberis umbras?
 At si dignus honor claris uirtutibus esset
 Desuper, & starent meritis sua præmia factis,
 Debebas superesse mihi, damnare nocentes,
 Erigere insontes, & bella capeffere pro me.
 Infelix, tu nunc uacuum sine fomite corpus,
 Mente iaces, poteritq; tuos contemnere uultus,
 Qui prius extimuit, nos ô decorate supremis

AD EPISC. MOG

Germani proceres hoc funus honoribus. Ite,
 Ite graues animis Franci, pullataq; Sueui
 Agmina, ferte fices, miscete incendia, moestis
 Illachrymate rogi, fletuq; laceſſite flammam,
 Irrorate thoros, humerisq; subite feretrum,
 Et cumulate pyram, medijs inſpargite buſtis,
 Vina, dapes, mellisq; cados, & pinguis oliui.
 Abluite anſe ſacro frigentis, & ungte corpus,
 Flete duces, genituq; ſtruem componite acerbo,
 Et tædas, ipſumq; ſuper uenerabile pondus
 Dignam anima carnem, dignam uitalibus auris,
 Reliquias mihi ferte uiri, legite oſſa, ſepulchro
 Marmoreo, fundam ipſa ſimul lugensq; recondam
 Cinnama, thura, roſas, caſiam, croca, baſama, myrrhã
 Deſuper arma uiri ponam in conſumpta, petitum
 Mille locis clypeum, frameamq; à cæde rubentem,
 Et gladios thoraca ſimul, galeamq; iubasq;
 Virtutemq; ducis uerſu ſua ſaxa loquentur.
 Hoc uiuo ſteit, hoc cecidit Germania lapſo.
 Me tanto ſpoliata uiro, uiduata parente
 Quo referam ſuperi? tuq; ô, cui prima meorum
 Cura fuit, cui prima dedi libamina ſemper
 Mars pater, unde mihi, quantum hæc rapit hora redi
 Infelix, quæ culpa mea eſt? quo crimine læſi? (bit.
 Qua non demerui ſuperos pietate fideq;
 Quod genui, genuiſſe uolens, auellit, in quo
 Spem poſui, rapitur, ſtygijsq; immergitur undis,
 Nec ſcelus hoc, fatum eſt, at nõ Br. arcia quondam

Tumulan
 di ritus.

Epitaphi
 um Alber
 ti aui.

Mars Ger
 mania pã
 ter.

PANEGYRICVS

Cum peterent tormenta Iouem, centumq; lacertos
 Tenderet Ægeon, Pindum iaculatus & Oſſan.
 Mitteret Enceladus scopulos, fureretq; Typhoeus,
 Iret in aduerſos pubes Titania cælos,
 Oppugnata meos conceſſi in ſydera montes.
 Me miſeram, quòd non uolui tentare repente
 Cuncta prius per te, fatumq; anteire, tuiſque
 Viribus ad maiora frui, quæ multa fuiſſent.
 Hoc ego debebam Venetas intrare paludes,
 Hoc duce debebam Celtarum excindere fraudes,
 Turcarum calcare nefas, Aſiamq; pudendo
 Exuere imperio, & congeſtam abducere prædam
 Biſtonia Thrace locupleti; Helleſponto.
 Verum aliter uiſum ſuperis, teq; inelyte uictor,
 Inuidit fortuna mihi, rapuitq; laborum
 In medio curſu, tu furui pallida Ditis
 Regna petes? ſtygiasque domus? & pallida noctis
 Antra? tenebroſosq; ſpecus? penitusque latebis
 Orbe alio claris heros erepte trophæis?
 Quis uolet hos uultus ſabrefacto effingere in auro?
 Marmore ſeu Pariò, ſuſouè an mare metallo?
 Vos unum præbete mihi, ſi debita poſco,
 Si non falſa meo eſt promiſſa potentia Rheno
 Orbis, & imperium mandi, ſi non mea tellus
 Phlegra fuit ſuperi, ſaltem hoc concedite, reſtet
 Hac de ſtirpe mihi ſoboles, qua fidere poſſim,
 Solariq; inopes caſu, date ſanguine ab iſto
 Reſpirem, ſerat illa domus, quo ablata renaſci

Petitio
 Germa-
 nie.

ſpes

AD EPISC. MOGVN.

Spes queat, hoc rediuiuus honor de nomine surgat,
 Hæc Gradiue pater, si non præsentius ullis
 Numen habes terris; si prima ab origine gentis
 Prona fui, semperq; tuis obnoxia sacris,
 Per Manni sobolem; natoque Tuisconis omnes,
 Pignora plena tui, surdo uota assere cælo.
 Dixerat hæc, fusiq; deos mouere precatus,
 Continuòq; patri data summa negocia Marti,
 Sôlari attonitam, & celeres responsa per auras
 Ferre, sinat lachrymas, & luctu cesset inani;
 Adijciat fatis animum, consideret in quo
 Sint humana statu, uitæ, mortisq; propinquum
 Retro legat spacium, tum quàm crudele necessum
 Vim gerat, in quos declinent mortalia fines,
 Quoûe in se redeant nexu, tu ne inscîa rerum,
 Mars ait, insuetos tanquam mirabere casus,
 Quæ nunc eueniunt? tantis exercita fatis
 Fata reformidas? & adhuc exempla requiris,
 Vnde nouas, oblita tui, solere ruinas?
 Nec uetera occurrunt? & quæ maiora dolendi
 Instrumenta forent? esto dolor altius intra
 Viscera radicem iacturæ fixerit huius,
 Tuq; magis casum doleas ex omnibus istum.
 Fatorum ne paras irrefragabile numen
 Cogere? & æternas retro diducere leges?
 Firmatamq; colum? quodq; irreuocabile pensum est?
 Germanæ uirtutis erat, contemnere mortes,
 Despicere, atq; omnes infra se ponere casus.

Mars ad
 Germani

PANEGYRICVS

Aut Cimbras imitare tuas (tibi scemina magnum
 Condidit exemplum) aut Germania uelle uocari
 Desine, quod superest, ut qua mercede rependas
 Funera, mœroremq; tuum, præsaga futuri
 Ne pete, iam natum est, quo se tua gloria passim
 Prorogat, ipsa uides geminis è fratribus ortos
 Hinc atq; hinc pueros, felicia pignora matrum,
 Iam paruos, et signa sui præse ampla ferentes,
 Haud una his tellus, una haud se regia debet.
 Non capies etiam ipsa simul, sparsosque uidebis
 Orbe uago dominos, summis uirtutibus omnes
 Diuitijs omnes claros, regesq; uocabis,
 Et nolis non esse tuos, obliuio magni
 Hæc erit Alberti, priscos reuocabis honores,
 Et priscos hac prole duces iactabis alumnos,
 Gaudebisque tuas iterum iuuenescere uires. (ris,
 Quid moror? his uegetis, nihil est, quod deesse quera
 Addere nil cupies, neq; quenquã ita tēpora magnum
 Ista ferent, aliquid à quo tu rere petendū,
 Et cui non possis ex his conferre priorem.
 Rectores populis sparges, diademata terræ
 His ultro imponent, tu regnum æquabis olympo,
 Imperiumq; tuum, maioremq; ipsa putabis,
 Quam fueris, uilisque tibi tua clara uetustas
 Apparebit, erunt etiam noua bella, sub istis
 Quæ facias ducibus melius, fideiq; sinistros
 Comundes Venetos, Gallosque immensa petentes,
 Inconcussa premes, uos sic adolefcite nati

Laus mar
 chionum.

AD EPISC. MOGVN.

In patriæ laudem, certè uestigia tantæ
 Indolis agnoscenda datis, tam mollibus annis
 Pubescentis adhuc æui splendescere uisi.
 Hæc soboles erit, hæc pueri tibi tempora portant.
 Virtutes alijs aliæ, qui lumina tollit,
 Et recta ceruice sedet, cælumq; tuetur,
 Ingentes animos tenero sub pectore uersat,
 Optimus imperio, populisque imponere leges,
 Inq; fide retinere suos, huic magna gerendi
 Maxima uis inerat, tum nemo peritius artes
 Militiæ norit, si quando hostilia cernet.
 Soli consilium, soli prudentia rerum
 Nusquã aberit, nusquã ingenium, mediaq; sedebit
 Tutus in inuidia, fortuna tuebitur omnes
 Sospitis euentus, ipsum sua regia coniunx
 Felicem natis faciet, prolemq; superbo
 Spem generi foecunda dabit, iam regna tenenti
 Piscosi prope rura Spreæ fit Marchia sedes,
 Altrix illa uirum, qua te Germania priscis
 Moribus agnoscas, quæ nondum aliunde petitis
 Decoxit uitijs, peregrini nescia luxus,
 Dedita mollitijs, nullis uenatibus apta,
 Aptaq; militiæ, rectè Germana uocari
 Quæ possit tellus, his adijcietur Haueli
 Fluminis omne solum, & uicinũ quicquid ad Albim
 Porrigitur, magnumq; nemus, magnæq; paludes,
 Oppidaq; & uillæ, reditus, portoria magni
 Ponderis argentum, Quæq; inuia reddita diro

PANEGYRICVS

Tota latrocinio est, & ab hoc purgabitur ude
 Portio Lusatiæ, tum quas citus alluit urbes
 Odera, submittetq; genu Pomerania diues.
 Cassubij, Slauiq; uagi, se Rhugia subdet,
 Baltica quam totam circumsonat Amphitrite,
 Fortunate puer, tibi tanta potentia, tantæ
 Diuitiæ, uiresque & opes Ioachime tuorum
 Augebunt animum, quanquam cessura minori
 Sors tua sit fratri, uideri ut caput ille serenam
 Porrigit in frontem, totoq; uenustior ore est
 Aureus egregiæ partus genitricis, & omni
 Dignus amore puer? hic illum nomine reddit
 Quem tu queris auum. Primæ pietatis abundans,
 Pœnæ parcus erit, nulla ostentatio morum.
 Maxima temperies, moderatio summa, nec ulla
 Ambitione sequi uanos certabit honores.
 Quos reget hic, pacem populis dabit, omnia tuto
 Reddet, & è medijs bellorum faucibus urbes
 Eriget, haud poscet metui, sed poscet amari.
 In melius uertet sua tempora, gratia simplex
 Proferet hunc, probitas per se lucefcere coget.
 Sacrorum dabis huic curam, diuinâq; primo
 Prospicienda loco, genua hoc sub principe flectent
 Mille sacerdotes, astabunt uertice nudo
 Pontifices alij, magno hic sub Cæsare primus
 Consul et imperio, gratabitur ille secundo.
 Vulgus adorabit, primum dat Saxum honorem
 Præsule delecto, maiora in commoda Rhenus

AD EPISC. MOGVN.

Abstrahet, occurrent domini, mediumq; locabunt,
 Leti animis omnes, summisq; fauoribus omnes.
 Dixeris hunc igitur felicem, igiturq; beatum,
 Quod tanta inuidiæ stimulis fortuna carebit.
 Gratus enim multis, sed amabilis omnibus ibit
 Istud in imperium, si quis se obiecerit armis,
 Sedabit non arma gerens, clementia bellum
 Destruet omne uiri, quis enim non lædere certus,
 Et iam grande nefas sumptis molitus in armis,
 Hoc uiso lenitus erit, ponetq; furorem?
 Macte puer uirtute togæ, pacisq; reductus.
 Ille autem media qui se in tranquillus arena
 Iam puer exercet, ferturq; in harundine præceps,
 Obuia quæq; petens animo, æqualesq; laceffit,
 Fronte minax, oculis ardens, cui multus in ore
 Viuit auus, iuueni quàm primum frena remittet
 Arcta pater, dederitq; suo iam uiuere ductu.
 Fœlix prole tua, felix Germania tantos
 Rerum nacta duces, nemo hoc instructius ibit
 Hostis in occursum, quod si tibi prælia curæ,
 Æquabit Casimirus auum, nec laude minori
 Induct Albertum, solum Germanus amabit.
 Solum hostes metuent, quo non feliciter exis
 Illius auspicijs? quæ non tibi prospera cedent,
 Aspice, ut indomitum iam nunc caput obijcit, omnes
 Fortis in euentus, crescet crescentibus annis
 Vis animi, natiuus honos, atq; insita uirtus.
 Exhibit resides animos, desuetaq; bello

Casimirus
 Marchio.

PANEGYRICVS

Pectora in arma trahet, pugnabit, & ocia rumpet,
 Proferet imperium, & si tu commiseris uni
 Rem totam, maiora tibi non gesserit alter.
 Herculeas transire iuas, Bacchiq; supremam
 Hic poterit metam, & Macedum superare labores,
 Perferet Ædonias hyemes, boreæq; frementeis
 Contemnet flatus, gelidam calcabit Hybernen.
 Spernet Hyperboream glaciem, Riphæa ruenti
 Frigora non oberunt. Haud ulla ita feruida tellus
 Syrius æstiuos ubi feruor adusserit agros,
 Agmina ducenti obstiterit, non Aphrica syrtis,
 Ignea non Libyes plaga, non Aegyptius ardor,
 Ducet ad Eufraten, fines superabit Iberos.
 Turcarum inuadet, si tu mandaueris, urbes,
 Diripietq; Asiam, Byzantia mœnia raptu
 Extrahet, Æmonias arces, & graia reducet
 Regna ferox, ausus de fonte inquirere Nilum,
 De sine Oceanum, Tanaim calcabit, Orontem
 Inuadet, transmittet Halyn, contendet ad indum,
 Cassia claustra ruet, complebit stragibus orbem.
 Et tu si hac uirtute frui, si uiribus uti
 Ad maiora uoles, extrema per omnia curret.
 Hec ego signa dedi, tu prima impone freni
 Quod quod onus de cerne uti, quod numina donant,
 Quod rapit hora fugax, da magnis præmia factis,
 Inuita precio uirtutem, ale honoribus arteis,
 Commenda studium donis, nec largius ulli
 Regna duci dederis, prouincia quælibet illi

Cona

AD EPISC. MOGVN.

Contingat, maiora datis, sine tempora, reddet.
 Vicerit inuidiam, iuuenis primordia regni
 Dijs reget aequales Francos. Hoc nunc quoq; tantæ
 Indicium uirtutis erit, iam balthea tractat,
 Iam thoraca mouet, clypeosque & ferrea nudat
 Instrumenta necis, cristaq; & casside gaudet,
 Gaudet frena manu contingere, iamq; laborat
 Currere eques, iaculumq; manu uibrare, tubæq;
 Exilit ad sonitum puer, & nunquam satis audit
 Tergora tensa bouum, me totum absoluit in illo
 Omnes ad numerot, rerum natura creatrix.
 Quis nunc illorum, de tanti insignibus actis
 Degenerarit aui? nec in his fortuna relinquet
 Vlla locum, te regna uocat, ubi Dorida pulsat
 Istula Sarmaticam, ueteri regnata Borusso.
 Et fractæ Liuonis opes, Litaniq; palustres.
 In te Pannonicæ coniurat portio gentis.
 Gaudebunt patrij populi, Venetiq; timebunt.
 Et tristaris adhuc, amissaq; pignora luget?
 Reijce ab Alberto curas, meliora dabuntur,
 Tempora per stygias tibi Iuppiter annuit undas.
 Quæ postquam audierat, magno Germania motu
 Erexit sese, & luctu reuocauit mani.
 Mœstitiaq; animum soluit, posuitq; timorem,
 Obuia spem uotis complexa, metumq; remisit.
 Et læta incessu patuit, uidere recinctam
 Continuò gentes, quali solet esse paratæ,
 Nam patrio uelata sago, spolijsque ferarum,

Germa-
 niæ habi-
 tus.

PANEGYRICVS

Errabat succincta humeros, manibusq; rigentes
 Induerat uillos, errant à uertice circum
 Spirantes Boreæ, & niuibus riget hispida ceruix,
 Hercynioq; intenta iugo, nemora alta petiuit,
 Ingentem quatiens frameam, circumspicit inde
 Omnes in populos, atq; omnibus imperat oris.
 Tempore iam ex illo summa expectatio nobis
 In uestram est erecta domum, dum singula naxet
 Eueniunt maiora fide, da maxime Princeps,
 Da ludis, pompæq; locum, sine gaudia letis
 Aduentu concepta tuo se extendere passim.
 Et pudet, & facies, neq; enim non gaudia cogunt
 Sæpe aliquid, cerne, ut nequeant auellier abs te,
 Nulla ira, nullisq; minis, qui te in sua passis
 Accipiunt manibus, cerne, ut saluuntq; ruuntq;
 Motu incomposito, ueniamq; ab amore merentur.
 Non aliter, quàm cum peregre genitore profecto
 Multa diu cupidos tenet expectatio natos,
 Suspensamq; domum, metuunt sperantq; uicissim,
 Solliciti uotis, solers timet omnia coniunx,
 Omniaq; exquirit, cum nunc rumore sinistro
 Fertur in Ionio puppim fregisse profundo.
 Nunc superesse neci, redit hic tot eunibus annis.
 Et speratus adest auidis, nec gratia longa est
 Attenuata mora, discurretur, obuia certant
 Obsequia, applaudunt reduci, exanimata salutat
 Letitia coniunx, sic te officiosa tuorum
 Post desideria, & longi tormenta timoris,

Compara
 tio,

AD EPISC. MOGVN.

Ne qua interciperet medio fortuna periclo,
 Excipimusq; hilares, exultamusque recepto.
 Quis non exiluit? quis se exiluisse putauit?
 Quid uerum ageret sensit? non amisitq; pudorem?
 Si modo amore tui quicquam fecisse pudendum est.
 Huc epulae genialis honos, mollesq; choreae.
 Nos fescenninos numeros, Thymelenq; sequamur.
 Hic nerui cytharæq; sonent, hic plectra, lyrae q;
 Personet omne tabulae genus, omnia cornua clangant.
 Hoc iterum dico, hoc iterum Moguntia gaude,
 Et sponso gratare tuo, uix rectius unquam
 Suscepto gauisa duce, hic comendite ciues
 Officijs, cantate deum laudantia uerba.
 Ferte preces, diuum templis indicite honorem,
 Et quae praeterea non ipse petitue iubetue.
 Verum ingens meruit uirtus, quaeq; integra pulsata
 Fama polos, uos qui cupistis nuper, habetis
 Et pacem, et tutum, requietaq; tempora pressis
 Motibus, exaltare iuuet, partumq; tueri.
 Ipse hunc nec petijt, nec detrectauit honorem.
 Obtulimus, quodq; est titulo speciosius omni,
 Cum precibus regnam accepit, meruitq; rogari.
 Cunaq; suas posset moderari tutius urbes.
 Vnde illi genuinus honor, quod nostra poposcit
 Utilitas dedit, externoq; assensus amori est.
 Saepe facit lucrum dominos, rerumq; cupido.
 Hunc perspecta fides, et commoda nostra parentem.
 Saepe dat ambitio regnum, nihil ille petiuit.

Exhorta-
 tio ad leti-
 titiam.

Mul

PANEGYRICVS

Multos uota trahunt, nunquam hic optauit ab illa
 Diuelli patria, multis occasio præsens
 Non fuit, ut ferret lectis suffragia punctis.
 Regnat adoptiuus, plusquam genuinus amatur.
 Huc ades ô, proceresq; tuos amplectere princeps,
 Et tantas securus opes accersimus omnes,
 Omnibus ut regnes, dubitas? hæresq; pudore?
 Accipe poscentes, ultro iuga sub tua cedunt,
 Qui cogi uoluere prius, te principe rerum
 Dulcior usus erit, uitaq; suauius uti
 Propositū est multis, quod habent, cupiere tot annis,
 Spe maior meliorq; tua, cupientibus adstas,
 Hac specie, atq; istis oculis, tibi gratia formæ,
 Natiuusq; decor præbent augmenta fauoris.
 Vix ita succensas sicco iam culmine fruges
 Ventus agens flammæ exercet, & impete nutrit
 Serpentem crepitum, tūc cum procul omnibus esses,
 Finximus aspectum quendam, non finximus istum,
 Omnia sunt uero maiora, incredita præstas.
 Viui oculi, purusque color, frons læta pudoris
 Signa uerecundi, tantum os è sanguine rubrum,
 Quantus inest animo pudor, optimus undiq; cōstat
 Membrorum modus, ex omni te parte uenustum,
 Ex omni æqualem fecit deus, æmula tantæ
 Corpora uirtutis, uultusq; & amabile signum.
 Expirate rosæ, summi uanescite cultus.
 Hic decor, hic amor est. Quid tum, si inuiderit istū,
 Dum malit regnare sibi, uicinia nobis?

A uerecū
 dia.

A formæ
 gratia.

AD EPISC. MOGVN

Iam uetus hæc lis est populis, pro dotibus istis
 Certatur, quod quisq; cupit, dum possidet alter,
 Æstuat intra se, melioremq; inuidet auram.
 Nos fortuna beas, frustra affectamihus illis,
 Regia Francorum soboles sibi uendicat ortum,
 Marchia nutricem iactat, tum Norica ciuem
 Vult urbs esse suum, dominum gens Saxona primis
 Obtinuit uotis, maiora in commoda Rhenus
 Abstulit, in maiusque decus, ne credite ciues,
 Non dijs auspiciis, certè haud manifestius unquam
 Hortati superi, uos læti admittite dignum
 Hoc desiderio donum, sperate futuros
 Accessu meliore dies, iam prima iuuentus
 Dant maiora anni, spectatur ab indole uirtus,
 Certa sui semper, quæ sic cœpere, subinde
 Immutata manent, cui laus à gente uetusta
 Prodiit, atq; animos stimulant uirtutis amore,
 Egregijs monumenta notis, & imago suorum,
 Gemilisque decor, titulis, famaq; recenti,
 Indole qui tanta est, istos spectatus ad annos.
 Hic poterit non esse bonus? aut desinet unquam?
 Fortunate pater, talem te cernere nuper,
 Ardor erat populis, creuit reuerentia uiso.
 O fecunda uiris Germania, sola priores
 Quæ uincis, semper quæ prisca recentibus auges
 Cultibus, & nunquam finis à maioribus illis
 Degenerare decus, tu nondum effœta parentes
 Æquasti uirtute noua, nec desinis unquam

Indoles.

Germania

Esse

PANEGYRICVS

Esse tui similis, dum flumina fontibus errant
 Irreditura suis, cælum dum uoluitur astris,
 Dum fouet Oceanus pisces, animalia tellus,
 Constabis semper tibi tu, semperq; fereris
 Terra ferax magnorum hominum, dat uellera Seres,
 Fert Hebenum, fert Indus Ebur, sua thura Sabæus,
 Balsama Iudæi, Tagus aurum, rubra smaragdis
 Est fecunda Thetys, laudat sua pocula Lesbos,
 Thraces equos, Chalybes ferrum, Germania fortes
 Nunquam exhausta uiros, sobole producit abunda,
 Rumpere lætitia gens Martia, et inuehe plausus
 Nunquam alijs uisos, iugis contendite pompa
 Arctatas opplere uias, emergite tectis,
 Ingenti clamore uiri, innuptæq; nurusq;
 Nullis fessa ætas, nullis pudor obstet, honorem
 Vult fieri sibi, magna parens, nec lætior ulla
 Pertulit in pompa se luxuriante uideri,
 Indulxisse sibi strepitu, nimioq; triumpho.
 Aspice, ut ingreditur magna excipiente cateruis
 Ille decor patriæ iuuenis, quem dicere possis
 Delicias populi plaudentis, et orbis amorem.
 Rhenus adest, dominumq; suum, regemq; salutat.
 Nunquam ita læta deo facies prius, ipse uerendæ
 Maiestate sedet, fluuiioq; inuectus ouanti
 Progreditur, uultu quæ iam conuiuia liquit,
 Ostendens, hilaresq; oculos huc uoluit et illuc.
 Rorantes pexere comas à uertice nymphi hæ.
 Tum flores acserta super, fronti q; madenti

AD EPISC. MOGVN

Imposuere rosas, seruatq; lilia circum
 Tempora, connexis viola narivante coronis,
 Quas non frangat hyems, nulla exiccaverit aestas.
 Cornua fröde uirent, glaucum caput omnibus ardet
 Floribus, haud uulgaris honos oculisq; genisq;
 Quä solita est plus barba madet, dat alacrior imbres
 Sudantis facies, stillantq; à uertice riui,
 Et læta per pectus aquæ, tumet altius undis
 Ipse suis, collumq; leuat, uix accipit annem
 Alueus immodicum ripa turgentis utraq;
 Ebria gratantur tam læto flumina passim
 Circunfusa deo, plauduntq; & murmure dulci
 Indigenæ fluuij miro modulantur amore,
 Præsulis in laudem, iubet ipse, & plurima mandat
 Addictis gessisse moram, cui festus amictus
 Palla tegit latos humeros longissima tractu,
 Et lato distensa sinu, quæ syrmate longo
 Immensum telluris obit, tot iugera uerrens,
 Tot per prata iacens, imos legit infima montes,
 Gramineas operit ualles, trahiturq; supina.
 Textilis, Hercyniæ matris spectabile donum,
 Nympharü labor, huic omnes quæ flumina seruant,
 Quæ fontes, quæ stagna regunt, sub numine quarum
 Florea rura silent, quæcunq; horremia lucis
 Obseruant nemora & montes, centumq; per annos
 Intentæ sedere operi, pars tingere lanas,
 Pars agiles radios extensæ impellere tedæ,
 Pars lento graciles auro circundare filos.

Palliam
 Rheni.

Lés

PANEGYRICVS

Lanificam tenet illa colum, tractatq; per artem
 Clostoreos fusos, digitisq; uolubile pensum.
 Pectinis hæc moderatur opus, coquit altera abend,
 In graciles discerpta modos, quo uellera tingat

Digressio Herbarum succos, hæc uix imitabile uisu
 Pingit acu summorum hominum uetus argumentū,
 Ars precium superat, uacuis certamina nymphis
 Hæc posuit mater, stimulat contentio, certant
 Esse pares, iubet artifices in stamine pugnas
 Ipsa suæ gentis cerni, ueteresque labores.
 Primorum monumenta ducum, patriosq; triumphos,
 Hic honor, hæc laus est, hic cur tu Alberte labores,
 Sponte subit ratio, fert hic sua præmia uirtus.
 Magnanimos inter proceres, Rhenicq; sodales,
 Indice pictura, pars non temnenda tuorum est.

Rerum a Germanis Gestarum catalogus Primus honor Marti, clypeo Mars fulget & ense,
 Germanamq; manu frameam tenet, illius aris
 Victima prima cadit, gentis pater ipse uocari
 Gaudet, & Arctoo sedem sibi deligit orbe,
Mars Germanus. Cernis & Alciden, iunctoq; Tuiscona Manno,
 Teutonico horrentes habitu, pugnatq; bella
Hercules germanus. Et Maia genitum Teutatem, immitibus aris,
 Terribili specie, & primos ex ordine reges
Tuiscon. Immensa serie, nostroq; incognita seculo.
Mannus. Ardua facta uirum, uelles Germania, uelles
Mercurius. Quam uera est, tam sit scriptis tua cognita uirtus,
 Quæ fecere deæ, norunt, & prælia & ipsos,
 Qui gesserunt duces, nos uix extrema uidendo

AD EPISC. MOGVN.

Aſſequimur, datur ingentes Iſthcuones armis Iſthcuones
 Noſcere, & Hermionū præceps genus omnibus auſis Hermio=
 Magna gerunt, ſpernuntur opes, at bellicus omni nes.
 Queritur ingemo decor, & uirtute paratur
 Fama uirus, uiden' ut quiſquis feliciter horum
 Rem geſſit, non auxit opes, uerum auxit honorem?
 Ecce uagos armis Cymbros, trepidantia contra
 Caſtra Italū, Latiq; metus in gente coactos, Cimbri in
 Carbo fugit, capitur Scaurus, Syllanus in hoſtem Romanos
 Fruſtra agit, oſtenſæ pœnam dicit Caſſius iræ.
 Præcipit arma bolus, primam dat Gallia prædam, Bolus rex
 Primæq; terrifico mirata eſt tympana pulſu, Tympani
 Germani inuentum Martis, Cimbriq; furoris,
 Manlius inſuſto contra trahit agmina curſu.
 Cepio ſuccumbit, uaſto tot millia campo
 Circuſſa iacent, fines it uictor Iberos
 Sollicitare manu, & uaſtas miſcere ruinas.
 Celtiber obſtat eques, matris petit Itala ſignis
 Regna ferox, contra eſt Marius, data copia pugne.
 Quis non ille dolis, qua non ſe fraude tuetur,
 Dum uincat quocunq; modo? quàm uiuere credas
 Fœmina picta mouet pugnas, & neſcia uinci, Fœminæ
 Ipſa ſibi uictrix mortem conſciſcit, & aufert Cymbro=
 Carceris opprobrium, tot bellum pendet in annos, rum.
 Hic Ariouiſtus Gallorum uictor in armis
 Lucet eques, ſpernitq; hoſtem, non ſpernit amicum
 Romanum, conſperſa uides, collectaq; paſſim
 Agmina, Germanos equites, Hos Cæſar in omneis

PANEGYRICVS

Germani Secum agat euentus, his se committit, in unis
sub Iulio Spem locat his, ponitq; fidem, te Gallia uinci
militates. Non pudet, at puduit, terrene Germana Britannos
 Auxilia, Hispanos arcent, pugnantibus illis
 Splendida Pharsalico parta est uictoria campo.

Pons Iulij Hic indignato pontem consurgere Rheno,
in Rheno. Cernis & Ausonias ripa ulteriore cohortes.
 Inde hostem (quem ne inueniat, timet) indice querit
 Nocte ferox Italus, uas uosque indagne momes
 Lustrat, adit syluas, atq; obuiatesqua laesbit.
 Parte alia collecta acies Germana sub hostis
 Consi det aduentum, quo nunc ruit ille, Sueuus
 Exclamat, pugnantq; petit, tu Belgica castra
 Caesar adis, Celtasque tibi succumbere suctos.
 At tu, non issdem facis, non numine eodem,
 Vate sapis, uiresque tuas satis esse putasti.

Quintili- Arctoam contra uirtutem, & teutona bella
us Varus. Auxilijs circumsepte, & legionibus illis.

Arminius Ecce autem erepta pro libertate feroces
germano= Conueniunt populi, Germanoq; auspice Bruto
ru Brutus Arma serunt, uiaum Arminuum, uinumq; putares,
Auar in Qui Macedum trahit agmen Auar, caelestia signum
auxilium Venturae ostendunt caedis, Romanus haruspex
Romanis. Prauidet iratos superos, clademq; minanteis
Clades Ro Signa canunt, campoq; Lyci concurritur armis.
manorum O patria, o magnum mundi decus, omnia bella
apud Ly= Prospera Romanae fortunae, omnesque triumpho
cura, Non poterunt huius iacturam aequare ruinae.

Pro=

AD EPISC. MOGVN.

Profligata acies, tot millia caesa Latini.
 Nominis, externos gladij excepere tyrannos
 Vindelici, tot nostra ueni dedit ulito reges,
 Interisse simul, quot non prior audijt ætas.
 Indiscreta alijs pugna est, dux ipse minores
 Præterit, & solis audax se fortibus infert
 Armarius, gaudetque uagas se uindice cædes,
 Sanguine commixtas Italo, sua libera regna.
 Ereptamq; iugo patriam, Qui uertice crines
 Eijcit, & secat ungue genas, fronsq; caputq;
 Pariete collidens, clamatq; ò redde peremptas
 Tare manus, & signa reduc, uigilesque per urbem
 Disponit, maiore metu, quam contigit unquam.
 Hunc uocat Augustum sua Roma, patremq; receptæ
 Appellat patriæ, qui sparsi in montibus errant,
 Ausonias populati urbes, prædamq; ferentes,
 Noricæ, Rhetæq; manus, duriq; uocantur
 Algiones, qui demde ruunt terrore supremos,
 Et flammis ferroq; uiam, per regna, per urbes,
 Efficiunt, Germanæ acies, exercitus Hunnus
 Attila dux ingens bellum: Quo tempore primum
 Coniuncta est Scythicæ pugna Germania genti.
 Non procul hinc aut Gotus instat, & optimus armis
 Vandalus, his Heruli iungunt socia agmina, mittit
 Sueuus opem, tu Romanouis populatibus urbi
 Clausa times, rapit hostis agros, turesque, domusq;
 Ferro aperitur iter, flammis sese omnia miscent.
 Hec Roma est, cuius quis uera incendia dicat?

Augusti
 Caesaris
 consternatio.

Iterum germa-
 ni in
 Italiam.

Hunni cum
 germanis
 in Italiam.

Roma in- Et uere Gothica i seffas hostibus arces.
 censa. Finxerunt nymphae uua omnia, fallere uisus
 Intentanq; aciem poterit, qui praecipit ignes,
 Totilas. Vrbe uaga Totilusq; de hinc noua surgere bella
 Nympharum texture docet: proh Iuppiter ingens
 Carolus Gloria, Francus eques, dura agmina, mota repente,
 Magnus Pipinumq; genus. Dic nunc Germania, quis te
 Francus. Altius extulerit? longam fert Carolus hastam,
 Horrentemq; notis clypeum, fert cominus ensam,
 Terribilemq; implet galeam, procerius illo
 Corpore non aliud, toto non agmine maius,
 Viribus aut bello melius, Gallosq; Britannosq;
 Italiamq; domat, Siculos rapit, hoste fugato
 Liberat Hispanos, totum mare puppibus ambit.
 Mirantur Graiorum urbes, te Turca pauentem
 Attonitae uidere Asiae, dant ampla tyranni,
 Dat spolia Aegyptus, Pharios dare munera reges
 Cogit Franca manus, tota Aphrica, totus adorat
 Victores Oriens, Solymam qui presserat urbem,
 Deserit, augetur pietas, pro crimine poenas
 Saxones expendunt, tu perdis Gallia nomen,
 Gallia Fra- Francia uis dici, tantum concedis honori,
 cia dicta. Virtutiq; ducis, laudi gratare paterna,
 Et proauis Alberte tuis, tibi fama decorem
 Nominis ista feret, pius hinc Ludouicus amica
 Pace sedet, sua sacra, uiro non praelia curae.
 Pingitur Arnolphus, turbata pace perosus
 Ocia tranquillosq; dies, obliquus in omnes,

AD EPISC. MOGVN.

Deside qui torpent uita, nec posse uidetur
 Ferre sacerdotum luxus. Quis terror Othonum,
 Quale decus superi? Tu Pannonas excipis acri
 Marte rebellantes, te uindice libera Roma,
 Liberaq; Italia est, qui pendent uertice nexo,
 Pannoniæ uixere duces, te Martia sensit
 Roma sibi similem, nanq; in te regia lucet
 Maiestas, decor imperij, componere lites
 Ausus es, et medio Romam censere senatu.
 Cedere colla ducum, fasces submittere poenæ.
 Et somneis punire reos, solioq; retractum
 Pontificem, Petriq; loco, discorde relegas
 A patria. Verum alta domi per te excita uirtus
 Saxones extollit proceres, iam tempore ab illo
 Letatos genus esse tuum, nec segnior armis
 Ingenio melior regnat tua regia proles.
 Per uarios casus, prima huic uictoria cedit
 In Sarracenam rabiem, Maurumq; furorem.
 Græcia dehinc uicta est, iterum dat Gallia palmam,
 Dum uersa est fortuna retro, quæ tanta repente
 Inuasit clades? sparsa fugis obuius hosti
 Solus, et in lacera tecum uehis omnia cymba
 Magnum animum, sed qui prædit, nō credit Othonē,
 Hoc tibi lingua dedit, neq; enim prius ore locutum
 Audiueres suo Graij perfectius ullum,
 Cui patriam Boreale gelu, Rhenusq; dedisset,
 Nec Beneuentani manet impunita timoris
 Perniciēs, autorq; fugæ ferro, igne petitus.

Othones.

PANEGYRICVS

Dat pœnam, Latio post hunc sublimis in ostra
 Tertius ardet Otho, & cinctum diademate largo
 Ostentat regale caput, cui maxima posset
 Regnandi uirtus tribui, nisi tanta tulissent
 Antè auus, antè pater summæ præconia laudis,
 Ille autem placido uultu, cui plurimus ore
 Candor inest, Henrichus erat, non sanctior illo
 Præfuit his regnis, cui non contemptior uxor
 Assidet, has animas cælo damus, ille feroci
 Cui turget facies ira, plus arma minatus
 Effecit, quàm qui sumptis certaret in armis.
 Francia Conradum genitrix uocat, inde sequutus
 Fortior Henrichus, per totam incendia ducit
 Bemorum patriam, contundit Pannonas, urbi
 Pontificem Romæ legit, huic se filius omni
 Fert uirtute parem, belli maiore gerendi
 Nomine, collatis toties qui prælia signis
 Miscuerit, non Roma dabit, non Teutona noscet
 Turba memor, felix, si non genuisset in illo
 Ipse sibi dominum regno, Germania primum
 Tunc uidit scelus hoc, nollet meminisse nepotes,
 Strenuus ille tamen bello fit natus, & urbes
 Ter rapit Italicas, ter fuscum deprimat armis
 Pontificem, Solymas hoc rege recepimus arces,
 Hinc à Saxónico mouet arma Lotharius Albi
 Auxilium Romæ, mouet hinc Conradus ab oris
 Sueuorum, cui magna animo, si tanta sequatur,
 Audentem fortuna fauens, bellum inuehit astris.

Henrichi,

AD EPISC. MOGVN.

Inuehit Ægypto, atq; Asia, medioq; labore
 Proditus à socio est, hæc Graiæ pessima gentis
 In famam monimenta damus. Quos surgere motus
 Hac à parte uides? quæ moenia seruere flammis?
 Quos cadere hic populos? quos ire in funera reges?
 Quis penetrat pavidas confestim exercitus Alpes?
 Quem fugit ille senex? certe haud iactantius ullus
 Fert in ueste pater Rhenus, primumq; uideri,
 Laudariq; uolet, Sueuorum è gente superba,
 Marte putes genitum, causam cognominis affert
 Ænea barba uiro, maiorem animoq; fideq;
 Se Rhenus uidisse negat. Quid si Itala ploret
 Clades terra suas, omniq; hunc oderit æuor
 Oderit, et seruare fidem discat. Tu age, uelles
 Hoc Turcis præbere caput, secludere tantum
 Christi à gente decus, Petriq; in sede uocari
 Maximus antistes? sed enim maiore repertus,
 Quàm tu Turca fide, ruit hic ultricibus armis
 In Latium, ardenti similis, similisq; minanti
 Quoslibet interitus, Veneti dant munera, poscit
 Ipse fidem, fugit Adriacos trepidante recessus
 Pulsus Alexander Latio, Romana iuuentus
 Contra audere parat, Trebiam Cannasq; silere,
 Spoletina irbet clades, sociasq; per urbes
 Ambulat interitus, iurati fœdera pacti
 Huic frangunt toties Itali, ferro ipse, rogisq;
 Vltor adest, æquatq; solo fœmenta malorum.
 Te Mediolanum, tota hinc uicinia flammis,

Alexāder
 pont. 3.
 Pugna
 Spoletina

PANEGYRICVS

Inde perit gladijs, sese experiuntur in armis,
 Et perdunt Ligures, una constrata ruina
 Concidit Italiae summa à radice potestas.
 Vltimus est Asiae bellum labor, occidit undis,
 Non poterat ferro, at uoluit, fortuna negauit
 Tantum hoc inuicto, simul hac Resp. Christi
 Spes summas morte amisit, fleuitque iacentem,
 Qui quondam exitio stantem deuouerat omni.
 Cernere post Apulas Henricho Cæsare strages
 Roma stante datur, deiectumq; ense Philippum,
 Et coeptam frustra bellum infelicis Othonis,
 Quas rerum turbas, erectaq; pectora, si se
 Sors ferat in melius, Friderichus gente Sueua,
 Excipit, ingenti motu regnisq; potitus,
 Bellorum portas aperit, Ianumq; reclusum
 Gentibus ostendit, desueta capeßite clamat
 Arma uiri, mecumq; omni contendite nisu
 Accumulare decus, laudesq; æquare parentum.
 Semiat Arctoi uirtutem nominis ingens
 Ægypti domitor, uanam sine uiribus iram
 Discat Turca rapax, nemo torpere feroces
 Sueuorum populos, et Francas dixerit urbes.
 Illum hæc dicentem, atq; addemem pondera uerbis,
 Circumstant iuuenes, si quem præstantibus actis
 Pingit auitus honor, stimulantque in bella priores,
 Nunquam aliquod gauisa magis Germania uerbum
 Audijt, ex templo summas exercitus alpes
 Rheni ab utraq; petit ripa, uictoria fractus

AD EPISC. MOGVN.

Prima rebellis Otho, tunc signa erecta ruenti.
 Auxilium latura Asia, uident' auspice Christo,
 Vt paret in bellum, tanto tot millia motu?
 Quod nisi conceptam remoretur Honorius ausum,
 Quas illi Armenias, quos posse resistere Turcas,
 Quemue putas Syriae dominum? Sultanus ab illa
 Commoda lite refert, uincuntque ingentia regna
 Immanes Scy: hae populi, tu pone furorem,
 Pone iras, odiumque istud sanctissime differ.
 Officij cessare tui, tu excindier arma
 Sarracena uetas? recipi tot regna, tot urbes?
 Aut quanam inuidia est, cursum tardare ferentis
 In commune bonum tantarum praemia laudum?
 Hac mercede tuae nolis concedere causa.
 Te fraudata tamen regna, auxilioque retracto
 Deserti reges, urgente dolore superbum,
 Crudelemque uocant, iam classe perambulat heros
 Adriacos fluctus, iam Graecia gaudet et anceps
 Antè, metum pellit Thrace, tu retrahis arma
 Auspicij ducenda tuis. Quid quod benefactum
 Non scelus esse iubes? redit ille, infectaque linquit
 Crimine bella tuo, testaturque omnia iura,
 Et fas omne, omnesque deos, pulcherrima coepta
 Inuidia cassata tua, tunc factio tristis
 Implicat Italiam, mouet hac à parte tuendo
 Caesareas Gibelinus opes, sed Guelphus ab illa
 Pontificem sequitur, socias pugna excipit urbes,
 Occursum Venetis, arcete paludibus, inquit,

Irruptio
 Tartarorum.

Factiones
 In Italia.

P A N E G Y R I C V S

Euganeas raras, piscatoremq; leonem.
 Hinc Umbros, Tuscosque petit, subigitq; Rauennam,
 Samnitesq; domat, precibusq; se bellicus armat
 Aduersum antistes, decretaq; murmura templis
 Mille sacerdotum, tibi lux Germana precantur
 Excidium, uerum esse deos humana tuentes
 Edocet euentus, tu flisce quid ocia turbas.
 Immemor ingentis meriti? se Parma tuetur
 Obsidione graui, castris uictoria nomen
 Urbis in effigiem ductis, hic Itala tellus
 Imperij florentis opes agnoscit, imago
 Hic ueteris renitet Roma, seu bellica spectes
 Ornamenta ducis, seu quo trahit ocia cultu.
 Partem opere in tanto natis fortuna duobus
 Distribuit laudis, bello studet ille paterno.
 Hic mouet arma domi, tumidum subigitq; Doringū.
 Aspicias, ut nulla est Friderichi obeuntis imago?
 Attoniti circum populi, stupor occupat omnes,
 Quis trahat è medio, sum hic tua bella Rodolphe
 Infelix Othocarus obit, dehinc pugna duorum
 Spectatur procerum, tu cædis Adolphe relicto
 Imperio mandi, interea se insignibus ausis
 Excitat Henrichus, triplex exercitus illi,
 Hinc equites Franci duros inuadere Bemos.
 Hinc Sueuos Rheni genes Istriq; coacti.
 Ipse Italos adit, auxilio uenturus agenti
 Exilio Gibeline tibi, quas ille ruinas,
 Quas infert Italis clades? quæ gloria posset

Hos

AD EPISC. MOGVN.

Hoc duce Germanis uenisse superstitè terris?
 Intempestiuum tamen interurbat euntem,
 Summorum per clara uirum uestigia fatum,
 Vrbs Hetrusca necis reperit mercede ministrum
 Domminici fratrem, magnum scelus, ille ueneno
 Imbutum sancti manus uenerabile panis,
 Præbet in exitium, quod debuit esse salutis,
 Eternæq; epulum uitæ: dic Itala tellus,
 Et dic Thusca fides, quæ se maiora dederunt
 Crimina? quod uic nefas? Hi qui intestina remiscunt
 Exitia inter se, sua perdidit Austria uictum.
 At Bauarus uictorice manu, et terrentibus armis
 Occupat imperium, fauor ingens excipit illum
 Germanorum hominum cadit infeliciter, ausus
 Ausus pontificem turbare loco, post quæ omnia bello
 Tentat Ioannes, Italas componere lites,
 Romanum formare statum, concordiaq; arma
 Excire in Turcas, uerum Itala furta per os us,
 Mutatamq; fidem toties, fraudesq; dolosq;
 Et genis leuitatem, inconstantesq; fauores,
 Restat ab incepto, te Carole Roma coronat,
 Intra urbes uetat esse suas, mandatq; superbus
 Exire Italia, simulato antistes amico.
 Hoc fers? Romanusq; petis regnator haberi,
 Cum non sis Romæ? Quod se execrabile monstrum
 Huc dedit, ignauus rex? et Germana uocari
 Quæ possit habes, nulla hic gerit arma, nec ullum
 Molitur uirtutis opus, torpente supinus.

Henricus
 scelestè in
 toxicatus
 ab ordinis
 Prædica-
 torum fra-
 tre.

Carolus
 quartus.

Innocenti-
 us sextus.

Mol

PANEGYRICVS

Mollicie sedet, & luxu se pascit inerti.
 Tantum huius te Rhene pudet, quæ deinde uidemus,
 Acre Sigismundus Turcæ bellum inuehit hosti.
 Aspicias innumeræ illum miscere ruinas.
 Tot reges mandare neci, exhaurire superbans
 Nobilitate Asiam, terra superare marique.
 Ille etiam coluit doctos, largitus honorem
 Ingenijs, Latio uix magnificentior alter
 Contigit imperio, uix circumspectior alter.
 Parte alia tua signa uides, pugnaeque furentes
 Alberti cernuntur aui, tu sanguine siccos
 Agnoscis uultus, & aratum uulnere mentum,
 Signatasque manus, conscissaque pectora plagis.
 Ducit equos, ducitque uiros, & Norica uastat
 Rura ferus, toruosque inuadit milite Bemōs,
 Silesiasque urbes iuuat auxiliaribus armis,
 Illum omnes metunt, omnes fugiuntque Poloni.
 Idem alto bello Bauaris contendit, & urbes
 Gallorum petit, auspicijsque immensa tuetur.
 Prælia Cæsareis, Germanum mimicus Achillem,
 Qua ruit exclamat, sancitque ea nomina rumor.
 Te quoque iam paruum amplexu fouet ille nepotem,
 Arresti huic omnes populi, spes maxima in illum
 Coniecta est procerum, & si se fortuna dedisset
 Imperij, sublime caput Germania cælo.
 Hoc duce, laudibus his in summum erecta tulisset.
 Cernis & Austriacum, placida uirtute, statuque
 Robertus Tranquillo regnare senem, Venetumque Robertum

AD EPISC. MOGVN.

Impulsas turbare alpes, & Rhetia saxa.
 Adriacam sponsam, & Venetas iurauerat undas
 Non nisi uastato patriam remeare Tridento.
 Sed uostra uirtute minor, quibus institit undis
 Pugnando submersus obit, Friderichus ab illa
 Strage ingens dici potuit, cui filius armis
 Inclytus accedit. Quo Maximiliane fugaces
 Egisti Venetos? quicq; has paulò ante per urbes
 Immisere tibi bellum, tot oque cruentas
 Miscabant Latio strages, mundique uocabant
 Se caput, & magni dominos maris esse ferebant.
 Nunc uicti fusique armis, te supplice uoto
 Deposcent ueniam, dextrasque & brachia tendunt.
 Dant aurum, legesque petunt, & fœdera pacis
 Cuiuscunq; serent. Tu fixo pectore blandas
 Auersare preces, quid enim non ante petebant,
 Quàm tuus aëria miles descenderet Alpe?
 Ille autem indomitus per multa pericula Gallus,
 Aspice mutato luat, ut sua crimina uultu.
 Perfidiamque suam, coëunt in fœdera Galli,
 Hinc inde & Veneti, quis te satis esse duobus
 Posse putet? quis non quenquam tibi crederet horum
 Æqualem, quos tu coniunctis excipis armis,
 Euincisque simul? ea sit Germania semper.
 Sic crescat, ferat his ducibus nomenque decusque,
 Virtutisque patrum contendat laude recenti,
 Effectisque nouis. Tu qui præclara tuorum
 Facta legis, quæ te maneat Alberte sequentem

Sansuerè
nates.

Adfliti
Veneti.

Galli uis
ti.

Tan

PANEGYRICVS

Tanta exempla uides, urge, & uestigia prenda,
 Nec sine te uince, sed non sinis, & tua certe
 Iam maior te fama uiget, propriaq; superbam
 Vicisti uirtute genus, factisq; uetustum
 Stemma nouis, & quam cepisti nomina genti
 Donasti meliora tuæ, te Marchia iactat,
 Miraturq; suam reuirescens Francia prolem,
 Numine propitio, & desueta feremibus astris,
 Facta sui similis, quo uerget euntibus annis,
 Aurea progenies splendor tuus? & tua uirtus?
 Quanta parabis adhuc, iam primo flore iuuentus
 Egregios prægressus auos? dubitabilis ætas
 Ut tua sit? nunquam maiora int gaudia Rhenus,
 Rem uenisse suam meminit, quam te urbe recepto
 Imperijsque suis, atq; hac in ueste superbus.
 Si quid eges monitis, rigido hæc pronunciat ore,
 Macte ista specie princeps meus, hocq; fauore,
 Qua fulges, qui te recipit, seruire negantes
 Antè, tibi populi subeunt, gaudentq; uideri
 Principe te famuli, quiq; ambitione receptos
 Spreuerunt semper dominos, suffragia mittunt,
 Accersuntq; ultro. Quis nunc pulcherrime tardat?
 Quisue pudor gressu remoratur? age accipe uotis
 Non ambita tuis, sed nostro prodita nutu,
 Dij tibi felices aditus, felicia donent
 Tempora, successuq; iuuent, quos tuq; mereris
 Dæt annos, seruentq; animû, quem cû antè dedissent
 Viderunt qua fruge foret, tu fungere honorem

Quem

AD EPISC. MOGVN.

Quem dii, quem fortuna fauet, memoriq; reconde
 Pectore, quo uenias, ne ue ulla oblimet inertis
 Segnicies luxus, tibi nunc à Cesare primo
 Tradita magnarum curanda negocia rerum,
 Nec tibi foemineos populos, luxu ue supinos,
 Commisit fortuna regi, sed fortibus armis
 Assuetos Rheni populos, Albiq; ferocem,
 Hinc atq; hinc rerum dominos, atrociam regna,
 Vesterichosque alacres, et nobilitate uetusta
 Elatos Francorum equites, praestantia bello
 Pectora, Vettranamq; aciem, ditiesque Doringos,
 Assuetumq; malis Hessum, tibi Marchia paret,
 Si regnare scies, seruitum Saxones ibunt,
 Nescia corda iugi, sentis instare periculum,
 Si non aequalem dederis te accessibus istis.
 Portio terrarum melior tibi cessit, habebis
 Arma, uiros et opes, regniq; ingenis habenas,
 Tu ciuem patremq; geras, unumq; memento,
 Non tam his imperiū populis, quam exēpla requiri,
 Iam tua uita palam, intentoq; exponitur orbi,
 Nec quicquam secretus ages, cunctisq; uidendus
 Summa tenes, nullusq; tuum uelare recessus
 Errorem poterit, manifesta per omnia pergis.
 In primisque sedes, iterum hoc meminisse iubebo,
 Exemplo statura tuo, quae regna capebis.
 Haec Rhenus, Te flamma tui suffusa pudoris
 Occupat ora genas, et si promittere uelles,
 Quanta animo concepta geras, quam magna uolūtas.

NOB

PANEGYRICVS

Non posset satis esse dies, facere omnia mauiis,
 Non uis spes augere tuas, promittere non uis.
 Hoc unum in uoto est, ut parcius ista gerantur,
 Letitiæ plausus, clamor, concentus, honores.
 Tantus es ô princeps, & non uis tantus haberi?
 Imò ardet uis pompa, uos plaudite ciues.
 Nunquam opportunum tempus magis ista poposcit,
 Hoc desiderium est, hic est amor, illa cupido,
 Hæc sunt uotâ uiri, uos obuia tendite læti
 Brachia in aduentum tanti ducis, omnia stratâ
 Vna reple uulgi facies, longoque moretur
 Ordine turba uias, incendite lumina, flores
 Spargite, quos non fregit hycnis, quæ gramina succo
 Nondû exhausta manet, nihil intermittite, quod uos
 Lætari doceat: quales, cum sedula mater
 Ales abit pastum, iam primo Oriente, reditque
 Sera, ferens pleno miseris solamina rostro
 Impasti exiliunt pulli, quassantque frequentis
 Aduersum pennis nondum uelantibus alas.
 Mutuaque inter se læti certamina sumunt,
 Qui primos ferat ore cibos, & colla subaptant,
 Matris in occursum, uos haud secus antè cupitum
 (Venit enim) captate ducem, solatia uestris
 Arripite impleti curis, arcesite dignum
 Hoc desiderio munus. Tu te obuius apta,
 Fortunisque tuis indulge, occasio præsens
 Ne sine dilabi, uersatur, an optime princeps,
 Ne timeare times, & non uis esse molestus?

At

AD EPISC. MOGVN.

At nobis, nisi te das, illa molestia surgit.
Quid uelles mansisse domi? tenuisse quietem?
Traduxisse annos uitæ musisq; tibiq;
Non hæc conditio est pro te, tuaq; altera fors est.
Hactenus indultum Musis, placidoq; labori
Priuatim fuerit, tempusq; extraxerit illud
Docta quies nobis, nunc te ad maiora uocari
Fata iubent, splendorq; tuus iam cognitus antè
Quam uisus notusque fores, illa aula docebat
Infanti reptata tibi, documenta futuri
Tunc quoq; magna dabas, tum planè infantia tantæ
Virtutis præfaga fuit, prima exitit ætas
Indicio, nam cum spacio Lucina peracto,
Depositura foret maturi pondera uentris,
Excepere deæ puerum, nymphæq; frequemes
Collusere tibi, & quas imposuere coronas
Pontificale decus iussere, apicemq; futurum
Signare, & quæ fata forent, nota esse iubebant.
Continuò studijs tu te committis, & artes
Tendis ad ingenuas, nec conuersantibus usquam
Moribus offendi sinis, & cum primum erat ætas,
Omne inquirebas scripti genus, illius ergo
Accisti doctos, submissa fronte magistros.
Historiasq; loqui tecum, ueterumq; uolebas
Acta ducum semper legere, atq; audire paratus,
Quod mores ornare tuos, quod comere posset
Ingenium, docilesque animi protendere uires.
Quid, cum Saxonicus iam lectus episcopus esses?

Q

PANEGYRICVS

Brexisti animum subito, & rerum humana ram.
 Corde relegasti curas, cui deditus esses
 Officio certus, contempstiq; fugacis
 Molle uoluptatis studium, non optio solum
 Hæc probat Alciden, etiam tibi blanda libido
 Astitit, omne ferens placidum, exclusoq; labore
 Obtulit illecebras, & dulcis amabile luxus
 Commendauit opus, tibi soli uiuere iussit
 Extra animi curas. Quid enim, nisi noueris uti,
 Diuitiæ facient, inquit? tu præmia tantæ
 Arripe fortunæ, satia te dotibus illis.
 Dura fuge, hæc ultro uenient, nec te ange, sed aufer,
 Quæ potes, hinc tecum, mors qua te accesserit hora,
 Finiet omne bonum, ne prætereuntia perdas.
 Vtere temporibus, solus qui impleuit hiantem
 Delicijs animum, uixit, nec ad ardua duco.
 Quam tero, lata uia est: contra astitit aurea uirtus,
 Mandans dura pati, ne fide abeuntibus, inquit,
 Ut perdas meliora bonis, non longa uoluptas,
 Quam feret hæc ætas, æterna incommoda du cet.
 Ipsa quidem in medio cursu fugit, optima secum
 Dum linquit, peiora ferens, breue tempus, & instans
 Exitium uita illa dabit, ne sperne labore
 Paruo magna sequi, nam si contempseris huius
 Luxuriam uitæ, te amplissima multa sequentur,
 Durabuntq; diu: Tu quantum à corpore cedes,
 Tantum animi cultus, tantum cœlestia tanges,
 Agnoscesq; deos, & ne non præmia ponam,

Glos

AD EPISC. MOGVN.

Gloria, fama, decus, nomen, monumenta dabuntur.
 Dixerat extemplo durum uirtutis amore
 Puber adhuc ingressus iter, melioribus omnem
 Aptasti curis animum, quis castius alter
 Quam uiuis loquitur? quis ue impollutius alter
 Quam loqueris, uiuis? quis cautius oia uitat
 Officij memor? aut quis plus prodesse laborat?
 Huc uos o statuae (neq; enim uiuis; uiriq;)
 Pontifices, oculos aduertite, uita petatur
 Huius ab exemplo, uos in praesentia tantum
 Procliuēs animis uitam consumitis omnem,
 Ignari, quae uos deceant, uenatibus apti,
 Ociaq; infami se cordia ducere somno.
 Vina, dapes, choreas, cantus, bona summa putatis,
 Pascitis ingluuiem. Quid, quod dixisse pudendum
 Huic foret, at uobis etiam fecisse decorum,
 In Veneris ludum, & secdas descendere sordes?
 Non possum laudare bonos, rectumq; tueri,
 Non odisse malos, crimenq; incessere lingua,
 Horum isti nihil est, in religione diurnas
 Nocturnasq; uices disponit, & anxius ambit
 Officio satis esse suo, non ille ministro
 Committit peragenda sibi sua sacra uidetis
 Admota tractare manu, proprioq; canentem
 Ore deum laudes, cui mens fuit ista priorum?
 Cuiue istud studium? similisq; in rebus agendis
 Sedulitas? primo ingressu collapsa tot annis
 Restaurare parat, quis munera largius unquam

A pudicitia.

In quorundam luxuriam.

A sedulitate.

PANEGYRICVS

A liberali Dispersit, cum tempus erat? quis uē inter egenos
tate. Profudit tam latus opes? quis sēpius artes
 Affecit lucro? & meritis bene dona rependit?
 Surgite uirtutes, experrectæq; reuerti
 V sibus humanis gaudete, immensa merenti
 Præmia proposuit, despecta atcollite rectas
 Ceruices studia, & rediuuam apprehendite palman,
 Inuitat precio uirtutem, & moribus altum
 Egregijs aperitur iter, clementior illo

A clemen Non fuit, insanam cohibere tenacius iram
tia. Qui posset, stimulosq; suos arcerē premendo
 Quis uidet iratum? neq; tunc cum audita fuisset
 Causa Pepericorni, tetriq; adaperita ueneni

Pepericor Scrinia in exitium sibi facta, suisq; uideret,
nus iudæ Pro causa doluit, quod si miseratio haberet
us tinctus Hac in fraude locum, potuit uel tollere pœnam,
 Vel lenire modo, dic nunc, cur ista recuses
 Tam meritò præstata tibi? cur plaudere uulgum,
 Et clamare uetes? lætos uē inferre triumphos?
 Aut sæpe ista feras, aut sis non talis oportet.
 Sis tamen, & sæpe ista feras, tibi carmina promant,
 Te festo clamore notent, populusq; patresq;
 Qui meruit bonus est, non qui detractat honorem,
 Tu quoq; natiuum blando moderare rigorem
 Affatu, moresque tuos ex tempore dulci
 Temperie misces, hinc factum, ut amabilis esses,
 Utq; tuis charus, ne circumstantibus armis
 Excubijs uē ducem ciues defendite uestrum.

AD EPISC. MOGVN.

Hoc melius præstabit amor, quis tenderet isti
 Insidias animo? aut quæ non iam ingressa rediret
 Fraus percussa retro? nemo est, qui te oderit, omnes
 Hi quoq; quæ gravis illa potest fortuna fuisse,
 Natura suademe colunt, & si ipse requiras,
 Vnde suus sit cuiq; fauor, tam tu ipse fereris,
 Quàm uirtus tua causa rei, tua gratia fines
 Expaciata suos, extrema per omnia uenit.
 Huic aliquem poterat non omninoq; pudendum
 Suffecisse loco Rhenus, quot obambulat urbes?
 Quot populos? & se uicina à gente tueri.
 Venit ab extremo, qui cætera uinceret, Albi
 Spectatae uirtutis honor, suffragia soluit
 Ambiguus tua fama uiris, fama illa tuorum
 Nuncia parca operum, quam tu maiora ferendo
 Ostendis non esse parem uirtutibus istis.
 Cui non fama ingens, multorumque ora tulerunt
 Dignum aliquid meritis, huic nos æquale feremus?
 Mole grauor, rerumq; immensum panditur æquor,
 Centum in te linguis, centenoq; ore sonandum.
 Utendum Phœbo, quæq; augent omnia, Musis,
 Immensasq; foret uires consumere dignum.
 Nunc satis est, celebri uenientem inducere plausu,
 Lætitiâq; ornare diem, cantuq; iocisq;
 Quod nos non pigeat, quod tu feliciter omen
 Accipias, possisq; omnes memuisse per annos.
 Sinceriter citra pompam,
 zelo uirtutis.